

UNIVERSITETET I STAVANGER

Det humanistiske fakultet

Til: Universitetsdirektør Per Ramvi

Kopi: Ressursdirektør John B. Møst

FR-HUM sak 18/10 BOFU-RAPPORT NR. 3 - PR. 31.05.10

Det humanistiske fakultet leverte Bofu-rapport nr. 2 den 31. desember 2009 som konkluderte med forslag om nedleggelse av 19 stillinger innen 31. desember 2012 i samsvar med styrets krav i sak 122/2009.

Styret for universitetet valgte i styresak 6/2010 å utsette et endelig vedtak om nedleggelse av språkfagene tysk, fransk og spansk til styrets juni-møte, etter vurdering av en plan for alternativ bruk av fremmedspråkkompetansen. Videre påla styret fakultetet å utarbeide forslag til alternative måter å organisere fakultetet på, øke studentopptaket ved Institutt for musikk og dans fra 2010, samt ta ansvar for studietilbudet i musikk i grunnskolelærerutdanningen og vurdere reduksjon av to årsverk i fakultetsadministrasjonen.

Styrets vedtak i sak 6/2010 er som følger:

- 1. Nedleggning av bachelor i fransk og tysk. Nullstilling av opptaket til årsstudier og fordypning i fransk, spansk og tysk. Fakultetet må utarbeide en plan for alternativ bruk av fremmedspråkkompetansen ved UiS som vurderer samarbeid med UiA og HiT, etter- og videreutdanning, nettstudier og eventuell innpassing av språkstudier i andre studieprogram. Planen legges fram for styret i junimøtet.*
- 2. Fakultetet pålegges å reorganisere og effektivisere sin samlede lærerutdanningsportefølje innenfor den vedtatte økonomiske rammen. Det utarbeides forslag til alternative måter å organisere fakultetet på som legges fram for styret i junimøtet.*
- 3. Institutt for musikk og dans må øke sitt opptak av studenter i 2010 samt ta ansvaret for studietilbud i musikk i grunnskolelærerutdanningen.*
- 4. Vurdere reduksjon av to årsverk i fakultetsadministrasjonen når punkt 1 og 2 er gjennomført.*

Fakultetet må redegjøre nærmere for status i arbeidet innen 1. juni 2010, herunder hvilke forpliktende og konkrete tidsplaner en har for arbeidet i perioden fra til og med 2012. Det fremlegges til neste styremøte en plan for videre anvendelse av fremmedspråkkompetansen ved UiS. Styret forventer en særskilt redegjørelse for status og videre framdriftsplan knyttet til omleggingen av lærerutdanningene, faglig og organisatorisk.

PLAN FOR ALTERNATIV BRUK AV FREMMEDSPRÅKKOMPETANSEN I TYSK, FRANSK OG SPANSK

Styret behandlet i møte 12. februar 2010 fakultetenes innspill til Balansert omstilling for utvikling (BOFU). Ett av hovedelementene i HUMs forslag var nedleggelse av språkfagene fransk, tysk og spansk og innsparing av 5,5 stillinger. Dette forslaget ble ikke imøtekommet av styret. Saken om fremmedspråkene tysk, fransk og spansk ved UiS er et eksempel på en målkonflikt. Fakultetet har lagt inn nedlegging av språkfagene som en vesentlig del for å imøtekomme BOFU-

pålegget fra styret, mens styret i første omgang signaliserte at de ikke ønsker nedlegging, men nyorganisering. De to ulike målene kan beskrives slik:

- (i) Det humanistiske fakultet har fått i oppdrag å omstille fakultetet for å tilpasse omfanget av den samlede aktiviteten til fakultetets økonomiske rammer. I og med at dette er et oppdrag med en *klart definert økonomisk målsetning*, har fakultetet sett det naturlig og logisk å foreslå reduksjoner der det gir størst økonomisk effekt. Nedleggelse av språkstudiene vil potensielt kunne frigjøre 5,5 årsverk som ikke vil bli sagt opp, men omplassert til områder som har vakanser som uansett skal fylles. Dette betyr en reell nedskjæring.
- (ii) Styret ved UiS har et *fagstrategisk mål* om å beholde språk som del av nødvendig faglig bredde ved universitetet.

Økonomisk vurdering (Kilde: AØV v/Martin Tjelta)

Språkene tysk, fransk og spansk koster pr i dag 6,5 årsverk (4,5 millioner) og gir studiepoenginntekter tilsvarende litt i overkant av en million kroner. Styrets krav til fakultetet er å komme i økonomisk balanse og få et større handlingsrom. Forutsatt at en opprettholder tysk, spansk og fransk, innebærer dette:

- Minimum 14 emner fordelt på 3 språkfag. Dette vil kreve undervisning, sensur og studentveiledning tilsvarende mellom 4 og 6 årsverk (avhengig av studenttilstrømning)
- For fullt ut å tjene inn lønnsutgiftene må det produseres om lag 130 studiepoengenheter (a 60 sp). I 2009 ble det produsert 34,3 sp-enheter
- Dette vil i snitt kreve at 55 studenter består hvert av de 14 emnene hvert år noe som tilsvare ca 750 beståtte eksamener i fremmedspråkemner pr. år
- Dersom dette hadde vært et treårig heltids bachelorstudium i "språk", ville en måtte ta opp og uteksaminere ca. 50 studenter pr. år.

Beregningene over viser at det vil bli tilnærmet umulig i overskuelig framtid å få tilstrekkelig inntjening til å forsvare å opprettholde språkfagene ut fra økonomiske betraktninger.

Mål (i) er svært sentralt i forhold til å skape balanse i fakultetets økonomi. Det er ikke sagt noe fra styret om hvorvidt de ønsker å omfordele økonomiske ressurser som et tiltak for å opprettholde språk som fagtilbud. Men skal BOFU gjennomføres etter vedtak i sak 122/09, står styret overfor utfordringen om å kutte andre studier for å kompensere økonomisk for at språkfagene skal beholdes.

Dersom styret vurderer at å beholde språkfagene er et prioritert fagstrategisk mål (mål ii), må dette være et mål for hele UiS, og ikke bare for det berørte fakultetet og våre fagmiljøer. Vedtak om å opprettholde ett eller flere av de berørte fremmedspråkene forplikter UiS til å satse med friske midler. Fakultetet er på sin side forpliktet til å følge styrets pålegg om å kutte 19 stillinger totalt, der 5.5 stillinger tilknyttet tysk, fransk og spansk utgjør en betydelig del.

Arbeidsgruppe

Fakultetet nedsatte en arbeidsgruppe ledet av førsteamanuensis Alexandre Dessingué for å utrede forslag til alternativ bruk av fremmedspråkkompetansen i samsvar med vedtaket.

Gruppen har bestått av representanter for tysk, fransk og spansk, og har bl.a. hatt møter med representanter fra UiS pluss, NettOp UiS og de andre fakultetene.

Det foreligger per 1. mai 2010 rapport fra denne gruppen, som danner grunnlaget for fakultetets tilbakemelding i saken. Se vedlagt rapport – vedlegg 1). Rapporten er nødvendigvis preget av å være et prosessdokument tatt i betraktning den relativt korte tiden som er avsatt til arbeidet.

Det er interessant utviklingspotensial i rapporten som har delt tiltakene i 4 deler:

1. Samarbeid med andre institusjoner (SAK)
2. Innpassing av språkstudier i andre studieprogram
3. Etter- og videreutdanning
4. Nettstudier.

Generelt bærer rapporten preg av å være en strategisk beskrivelse av status per i dag og planer for kommende studieår. Den er svært konkret enkelte steder, men det generelle inntrykket utover nye studieplaner for 60 sp pr. språk, er at den viser mulige satsingsområder og intensjoner. Dekanen vil understreke at en klar forutsetning for å videreføre språkfagene vil være 60 studiepoeng pr. fag som organiseres som årsstudium med gjenopprettede og fornuftig dimensjonerte opptaksrammer og som med de nødvendige tilpasninger kan anvendes i lektorprogram og GLU 2. Samtidig må dette skje uten at bemanningsbehovet øker. Dette kan kombineres med noen av satsingene rapporten foreslår, primært satsing på nettstudier og SAK-samarbeid med UiA.

Rapporten har følgende hovedkonklusjoner:

1. Det er viktig å beholde språkfagene i en stadig mer globalisert verden
2. Fagmiljøene har vært svært aktive, og har beveget språkfagene i en mer samfunnsrelevant retning
3. Fagmiljøenes fremtid ligger i integrering av språkfag i andre studieprogrammer og i EVU-markedet
4. Arbeidsgruppen anbefaler styret å legge ned årsstudiene i tysk, fransk og tysk og i disse steder opprette spansk, tysk og fransk som breddefag (komponenter i andre utdanninger) fra og med høsten 2011.

Fakultetet har følgende kommentarer til hovedpunktene i rapporten:

- **Samarbeid med andre institusjoner (SAK)**

Her vises det til et allerede etablert samarbeid med Universitetet i Agder i spansk med siktemål å tilby et fullt årsstudium på heltid fra høsten 2011. Noe tilsvarende finnes ikke i dag for tysk og fransk, men fagmiljøene arbeider med saken. NettOp-UiS er involvert i arbeidet i samarbeid med både UiS og UiA.

Fakultetet vurderer SAK-samarbeid som svært viktig, men vil påpeke at det ikke foreligger kostnadsberegninger tilknyttet arbeidet med å utarbeide studiemateriell på ulike plattformer. Omlegging til nettstudier krever investeringskostnader. Det foreligger ingen vurdering av rekrutteringspotensialet til slike studier. Hovedproblemet med språkstudiene er manglende rekruttering, og det er ikke i tilstrekkelig grad gjort rede for i hvilken grad dette problemet løses ved hjelp av EVU og nettstudier. Disse rekrutteringsproblemene er de samme over hele landet og til dels internasjonalt følbare.

- **Innpassing av språkstudier i andre studieprogram**

SV-fakultetet har meldt sin interesse for å benytte emner i fremmedspråk som valgemner i noen av sine bachelorprogrammer. I så fall vil inntektene fra studiepoengproduksjonen tilfalle instituttet som eier emnene. Skal dette systemet fungere, må det utredes en fungerende modell for fordeling av disse ressursene mellom instituttene. Økonomiske vurderinger av potensiell effekt av dette tiltaket tilsier at det blir vanskelig å oppnå ønsket volum på poengproduksjonen. Det er også skissert språkstudier som kombinerer norskspråklige emner på kulturfeltet med emner undervist på de respektive fremmedspråk. Dette er interessante tanker som vil kunne videreutvikles til for eksempel bachelorstudier i språk og kultur, enten innad på fakultetet eller på tvers av fakulteter. Det nevnes at det er utarbeidet emner allerede, men disse er ikke forelagt dekanen. Dette forutsetter betydelig utredning og ikke minst oppmyking av reglementet for tverrfakultært studiesamarbeid, og alle emne- og programplaner skal gjennomgå universitetets

kvalitetssikringsløyfer (institutttråd, fakultetsråd, utdanningsutvalg og styre). Det forutsetter også en helhetlig fagstrategisk tenkning på styrenivå som nødvendigvis må få konsekvenser for hele universitetet, ikke bare Det humanistiske fakultet.

Når det gjelder fremmedspråk som tilbud til GLU 2, er det korrekt at det åpnes for 60 sp-enheter i 4. studieår. Dette er mulig, men vil kreve en omstrukturering av emnene for å tilpasse dem til rammeplan for grunnskolelærerutdanning med tanke på emnestørrelse, obligatorisk praksis og tilstrekkelige didaktiske elementer. Dette arbeidet vil være krevende, spesielt med tanke på innpass av studiene også i lektorprogrammet. Rapporten viser til at slike hensyn er tatt inn, men det foreligger ingen konkret plan for hvordan dette kan gjennomføres.

- **Etter- og videreutdanning**

Rapporten viser til tildeling fra KD der UiS og fremmedspråkmiljøet (fransk, spansk, tysk) i april 2010 har fått tildelt både det regionale og det nasjonale ansvaret for å følge opp implementering av fremmedspråkundervisning på mellomtrinnet i hele Norge (totalt 100 klasser). Dette er svært positivt for det videre arbeidet. Det vises også til konkret utforming av EVU-tilbud i samarbeid med UiS pluss, delvis i samarbeid med Universitetet i Agder. Noen mer konkrete planer foreligger ikke.

- **Nettstudier**

Det er avgjort et potensial i arbeidet med nettstudier, både i forhold til SAK og kurstilbud. Som nevnt tidligere foreligger det ikke konkret kostnadsvurdering for dette i forhold til potensialet. Det vises til søknader om midler, men ikke til utfallet av disse. Erfaringsmessig medfører nettbasering betydelige investeringskostnader, og det kreves også at NettOp-UiS har kapasitet til å utarbeide disse.

Konklusjon

Det foreliggende dokumentet om fremmedspråkfagene inneholder mange gode idéer, og fungerer som strategidokument. Det er imidlertid ikke i tilstrekkelig grad gjort rede for konkret finansiering og realisering av intensjonsavtaler til at man kan garantere at planen er bærekraftig. Studenttilstrømming har vært hovedproblemet for fremmedspråkene lenge, og dekanen finner det lite realistisk å tro at søkningen skal øke dramatisk på kort sikt som følge av de foreslåtte endringene.

På dette grunnlag vil fakultetet opprettholde sitt forslag om nedlegging av tysk, fransk og spansk som en av hovedbestanddelene i BOFU-saken. Dette betyr at man terminerer videre utviklingsarbeid og fortsetter arbeidet med å fase ut studenter som er tatt opp i programmene. Hvis styret vedtar at fakultetet skal arbeide videre med tiltakene i foreliggende rapport må følgende forutsetninger være oppfylt:

- Gjenoppretting av opptaksrammer for årsstudiene i tysk, fransk og tysk parallelt med nyorienteringen for å delfinansiere omleggingen, uten at dette medfører oppbemanning
- Tilføring av friske ressurser.

FORSLAG TIL ALTERNATIVE MÅTER Å ORGANISERE FAKULTETET PÅ

Dekanen har avklart med universitetsdirektøren at dette skal være en statusrapport til styrets orientering og ikke legges fram som ferdig sak til vedtak. Orienteringen følger med som eget vedlegg.

ØKET OPPTAK AV STUDENTER VED INSTITUTT FOR MUSIKK OG DANS, SAMT ANSVAR FOR STUDIETILBUD I MUSIKK I GRUNNSKOLELÆRERUTDANNINGEN

Institutt for musikk og dans tar dette året opp 40 studenter til bachelor i musikk (klassisk og jazz). Søkingen til studiet har øket dramatisk med mange høyt kvalifiserte søkere. Et av problemene tidligere har vært knyttet til kvalitet hos søkerne til bachelorstudiene. Instituttet realiserer nå pålegget om økt opptak til BA i musikk. Økningen representerer nærmest en dobling av opptaket. Mangel på lokaler kan skape problemer for et økt opptak til bachelor i dans. Instituttet er i dialog med ressursdirektøren om utredning av planer for to nye dansesaler. Disse må være på plass før UiS må forlate lokalene i Utenriksterminalen.

IMD vil ta ansvar for studietilbud i musikk i grunnskolelærerutdanningen. Det tas sikte på å tilby 30 studiepoengs emne fra vår 2012 (når faget fases inn i GLUene).

VURDERING AV REDUKSJON AV TO ÅRSVERK I FAKULTETSADMINISTRASJONEN

I styresak 6/2010, punkt 4, vedtok styret at fakultetet skulle vurdere reduksjon av to årsverk i fakultetsadministrasjonen når punkt 1 og 2 i vedtaket er gjennomført.

De samlede administrative ressursene ved fakultetet utgjør fakultetsadministrasjonen, dvs administrativt personale ved sentrene, instituttene og personale som har fakultetsdirektøren som nærmeste overordnet. Som følge av OU-prosessen ble den administrative staben ved fakultetet styrket med to stillinger. Det ble tilført strategiske midler for disse to stillingene med halvtårvirkning for 2008 og opprettet to kontorsjefstillinger ved henholdsvis IAS og IKS. Det ble imidlertid ikke tilført midler for disse nye stillingene i 2009.

For å imøtekomme styrets krav om å redusere bemanningen med 19 stillinger foreslo fakultetet i Bofu-rapport nr 2 av 31. desember 2009 å redusere den administrative staben med to stillinger. Stillingene var knyttet til henholdsvis Utdanningsregion Rogaland, kvalitetsarbeid og studentstatistikk. I ettertid har det imidlertid vist seg at ønsket stillingsreduksjon innenfor de nevnte områdene ville kunne skade samarbeidsrelasjonen med kommuner og fylkeskommuner. De administrative ressursene sett i forhold til mengden arbeidsoppgaver er svært begrenset ved fakultetet og sårbarheten er derfor stor. Tilsvarende begrensninger viste seg også i forhold til kvalitetsarbeid og arbeidet med studentstatistikk. Fakultetet forsøkte å få til en ordning med deling av stilling som kvalitetsmedarbeider mellom økonomiavdelingen og fakultetet. Dette initiativet førte dessverre ikke frem.

Fakultetet har i vårsemesteret klart å holde midlertidig ledig deler av ulike stillinger som til sammen utgjør to stillinger pr. d.d. Dette er det ikke mulig å videreføre. Et viktig moment i denne vurderingen er innføring av nye styre på nivå 2 og 3 fra 1. januar 2010 og det administrative merarbeid dette nødvendigvis vil medføre.

Den fremtidige status til språkfagene vil også påvirke behovet for administrative ressurser. Derfor vil fakultetet komme tilbake til dette når saken er ferdigbehandlet i styret.

STATUS OG VIDERE FREMDRIFTSPLAN KNYTTET TIL OMLEGGINGEN AV LÆRERUTDANNINGENE, FAGLIG OG ORGANISATORISK

I sin rapport til Kunnskapsdepartementet påpeker universitetets ledelse det problematiske med manglende finansiering av de nye programmene. Fra høsten 2010 vil Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk i realiteten drive 3 lærerutdanningsprogrammer samtidig, uten at dette har gitt seg utslag i økte rammer. Fakultetet finner det paradoksalt at man

på den ene side fordrer til samarbeid, arbeidsdeling og ressursutnyttelse og på den annen side legger hindringer i veien for utføringen av dette. Departementets pålegg om Samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon har resultert i enkelte tiltak, men resultater og ytterligere tiltak vil måtte komme etter at erfaringer er innhentet. Det monner også, etter fakultetets mening, relativt lite.

Det arbeides også videre med å sikre best mulig ressursutnyttelse. Kravene i rammeplan for de nye GLU-ene om styrket integrering av fag og pedagogikk, praksis, standard emnestørrelse på 15 studiepoeng og relativt strenge læringsutbyttebeskrivelser har vært kompliserende faktorer, og det gjenstår arbeid på dette området. Handlingsrommet for samkjøring i forhold til bl.a. lektorprogram i humanistiske fag er således mindre enn vi skulle ønske. Departementets pålegg, nedfelt i Forskrift til rammeplan og retningslinjer, om en klar differensiering mellom GLU 1 og GLU 2 gjør det vanskelig å tenke robuste programmer. Man skal heller ikke undervurdere administrative utfordringer og merarbeid som følge av en slik betydelig reform.

Grunnet departementets styringsfart i denne saken og uklarhet rundt finansiering av disse studiene har fakultetet hatt begrensede muligheter til å overskue de økonomiske konsekvensene av implementering av nye studier. Fakultetet har oversendt studieplaner for de to nye grunnskolelærerutdanningene (GLU 1 og GLU2) til behandling i utdanningsutvalg og styre. Utdanningsutvalget hadde mange innspill til saken, bl.a. på manglende differensiering mellom utdanningene (særlig i PEL-faget) og manglende finansiering av utdanningene. I møte med institusjonene i Region sør-vest på UiS den 18. mai svarte ekspedisjonssjef Rolf L. Larsen i Kunnskapsdepartementet på spørsmål om dette fra dekanen at departementet har foreslått å flytte Grunnskolelærerutdanningene til en høyere finansieringskategori, for å imøtekomme ressursbehovet.

STATUS FOR DET SAMLEDE ARBEIDET MED BOFU-PROSESSEN PER 31. MAI 2010

Bofu-prosessen har vært et hovedfokus ved fakultetet utover vinteren og våren. Det har vært arrangert lederseminar med ulike aspekter av Bofu som tema, i tillegg til at Bofu har stått på sakslisten på de fleste faste ledermøtene til fakultetet. Det er skapt stor kostnadsbevissthet i alle nivå av organisasjonen. Alle vakante stillinger blir nøye vurdert før eventuell utlysning og tilsetting. Det er nært samarbeid mellom enhetslederne om samordning av ressurser til overlappende fagområder for å sikre god utnyttelse av stillinger. Enhetene ved HUM har arbeidet aktivt med å komme i regnskapsbalanse og om mulig redusere andel lønn av totalbudsjettet. Fakultetet har i tillegg stor eksternt finansiert aktivitet.

Dette har medført:

- Redusert tildeling av ressurser til alle fag
- Flere vakante stillinger
- Kraftig reduksjon av overtid i forhold til samme tid i fjor
- Omlegging av emner
- Økt studentopptak
- Intern omdisponering av ressurser i stedet for nyansettelser
- Høge inntekter i form av indirekte kostnader
- Overføring av basiskostnader til eksternt finansierte prosjekter.

Tiltakene ser i beste fall ut til å bringe fakultetet i balanse med årets tildeling, men uten mulighet til å redusere fjorårets underskudd. Fakultetet har også store utfordringer med å skape ønsket handlingsrom. Vinterens og vårens erfaringer støtter opp under vår oppfatning av at den eneste måten å skape varig balanse og handlingsrom på, er å redusere aktiviteten.

Vi vil her gå gjennom enhetene for kort oppsummere hvilke tiltak som er i arbeid.

Institutt for musikk og dans

Instituttet ble i styresak 06/10 pålagt økt opptak. Dette gjennomføres i disse dager. Totalt vil om lag 40 studenter få tilbud om opptak på bachelor i musikk og over 20 studenter få tilbud om opptak til bachelor i dans. Også opptak til master og videreutdanninger går etter planen.

I tillegg til økt opptak har instituttet gjort omfattende grep for å redusere kostnader:

- Effektivisering av undervisning i musikkteori
- Redusere valgfrihet i mastergradsstudiet
- Legge om didaktikkundervisningen
- Redusere undervisning i bi-instrument
- Redusere individuell undervisning i hovedinstrument på bac.nivå
- Redusere deler av akkompagnementtilbudet.
- Vurdere redusert individuell veiledning
- Omlegging av ensembleundervisning jazz.

Beregninger viser at hver ekstra opptatt student bidrar med 30 000 – 40 000 kroner i nettoinntekter (så lenge mengden ikke overstiger grensen for lokaler og gruppestørrelser). Inntektseffekt av økt opptak vil ikke komme før 2013-budsjettet, mens instituttets kostnader vil øke fra og med inneværende år. Til tross for omlegginger som skal føre til innsparinger, viser prognosen per 1. tertial at IMD vil gå med et underskudd på om lag 2 mill. ved utgangen av 2010. *Fakultetet vil derfor be om omstillingsmidler til å dekke investeringen i økt studentopptak. For kommentarer angående danselokaler, se annet punkt i denne rapporten.*

Institutt for kultur- og språkvitenskap

Instituttet har fått god søknad på lektorprogrammet som starter opp høst 2010. IKS har planlagt og delvis gjennomført flere innsparingstiltak. På grunn av nullopptak i to av språkfagene har instituttet hatt mulighet til å omplassere ressurser til blant annet NOMSA, lesevitenskap og ex.fac. og slik unngått ansettelse. En midlertidig stilling knyttet til språk vil ikke bli fornyet. De fleste av instituttets fagemner har fått redusert timetildeling. Det er blant annet identifisert redusert behov for pedagogikk og en stilling er overført til IAS. Instituttet tar ikke opp masterstudenter kommende studieår og dette letter budsjettssituasjonen. Til tross for omfattende innsparingstiltak (flere stillinger er holdt vakante) og stram budsjett disiplin viser prognosen et forventet underskudd på kr 800 000. I 2011 vil underskuddet kunne bli enda større dersom alle språkfagene fases inn. Dersom ikke aktiviteten reduseres, vil ikke instituttet ha mulighet til å gå i balanse før evt. økt studentopptak og produksjon via disputaser slår inn om flere år. Alle kostnader er gjennomgåtte og redusert der det er mulig. *Fakultetet vil derfor be om midler for å finansiere fremmedspråkene (se punktet Plan for alternativ bruk av fremmedspråkskompetansen i tysk, fransk og spansk).*

Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk

Instituttet vil redusere med en 50 % stilling i henhold til Bofu-rapporten per 31. desember. Reduksjon i drama er ikke blitt foretatt ennå på grunn av allerede inngåtte avtaler. Instituttet har en uoversiktlig økonomisk situasjon. De nye lærerutdanningene krever flere ressurser enn allmennlærerutdanningen. Det er ennå ikke avklart hvordan KD vil fordele 100 mill. kroner som er avsatt til utdanningene, men i 2010 viser prognosen at IAS likevel vil gå med overskudd med hjelp av betydelig ekstern prosjektportefølje og god økonomistyring. Blant annet har emnene fått redusert tildeling av timer.

Institutt for førekollelærerutdanning

IFU har god tilstrømning av studenter. Instituttet har redusert timetildeling til fagene med fra 8 % til 13 %. Dette har medført besparelser av stillinger. Det er innført kontroll av hvordan de tildelte timeressursene blir brukt. Instituttet forventes likevel å gå ut av året med et lite underskudd.

Lesesenteret

Senteret har fått redusert tildelig og forventes å gå i balanse i 2010. Innmeldt reduksjon er foretatt. I tillegg har senteret betydelige eksterne inntekter via salg av kurs og materiell, samt en stor portefølje av eksterne prosjekt som blant annet gir inntekter i form av indirekte kostnader.

Senter for atferdsforskning

SAF har foretatt deler av stillingsreduksjoner varslet i forrige Bofu-rapport. Videre innsparinger vil skje i 2012. Senteret har økte eksterne inntekter og forventes å gå i balanse i 2010.

Fakultetsadministrasjon

Se kommentarer i eget punkt.

Kommentarer til innmeldte innsparingstiltak i Bofu-rapporten per 31.12.2009

Tiltak	Enhet	Stillinger	Innspart beløp	Status per mai
Omplassert 5,5 stillinger fremmedspråk	IKS	5,5 stillinger	kr 3 850 000	Midlertidig omplassert og eksternt finansiert
Redusert midlertidig stilling fremmedspråk	IKS	0,5 stilling	kr 350 000	OK fra høst 2010
- tapt studiepoengproduksjon	IKS		-kr 1 330 000	All produksjon 2010-2011 tapt.
= innsparing nedlegging fremmedspråk	IKS		= kr 2 870 000	
Reduksjon ½ stilling filosofi	IKS	0,5 stilling	kr 350 000	Delvis gjennomført
Reduksjon 1 stilling engelsk språk	IKS	1 stilling	kr 700 000	Stilling er vakant
Reduksjon ½ stilling historie	IKS	0,5 stilling	kr 350 000	Delvis vakant, delvis omplassert
Reduksjon 2 stillinger administrasjonen	ADM	2 stillinger	kr 1 400 000	Midlertidig gjennomført
Reduksjon 1 stilling drama	IAS/IFU	1 stilling	kr 700 000	Ikke mulig å gjennomføre i 2010-2011
Reduksjon ½ stilling idrett	IAS	0,5 stilling	kr 350 000	OK fra høst 2010
Reduksjon 1 stilling religion	IFU	1 stilling	kr 700 000	OK fra høst 2011
Reduksjon med 1 stilling, alderspensjon	SAF	1 stilling	kr 700 000	OK fra 2012
Reduksjon med 1 stilling diverse	SAF	1 stilling	kr 700 000	OK
Reduksjon med 1 stilling	SLF	1 stilling	kr 700 000	OK
Reduksjon tilsvarende 1 stilling div. tiltak	IMD	1 stilling	kr 700 000	OK, men økt opptak gir samtid økt behov for stillinger
Redusert vikarbehov tilsvarende 2 stillinger	IFU	2 stillinger	kr 1 400 000	1 stilling i ped redusert
Div innsparinger om lag ½ stilling	IAS	0,5 stilling	kr 350 000	Umulig å identifisere på grunn av store omlegginger
Total innsparing		19 stillinger	kr 11 970 000	

Ullandhaug, 20. mai 2010

Tor Hauken
dekan

Odd Folke Topland
fakultetsdirektør

Vedlegg:

1. Plan for videre anvendelse av fremmedspråkkompetansen ved Universitetet i Stavanger av 30. april 2010

Plan for videre anvendelse av fremmedspråkkompetansen ved Universitetet i Stavanger

”Et annerledes fremmedspråkmiljø for et annerledes Universitet”

12. februar 2010 vedtok Styret ved Universitetet i Stavanger å ikke legge ned studier i fransk, spansk og tysk. I stedet blir det nullopptak til disse studiene for studieåret 2010-2011. Samtidig fikk fakultetet beskjed om å utarbeide en alternativ plan for bruk av språkkompetansen ved UiS.

Styrevedtak 06/10 pkt. 1 ble som følger:

”Nedlegging av bachelor i fransk og tysk. Nullstilling av opptaket til årsstudier og fordypning i fransk, spansk og tysk. Fakultetet må utarbeide en plan for alternativ bruk av fremmedspråkkompetansen ved UiS som vurderer samarbeid med UiA og HiT, etter- og videreutdanning, nettstudier og eventuelt innpassing av språkstudier i andre studieprogram. Planen legges fram for styret i junimøtet.”

Arbeidsgruppen for reintegrering av fremmedspråk ved UiS ble opprettet 02.03.2010 av dekanen ved Det Humanistiske Fakultet, Tor Hauken, og det første møtet med hele gruppen var 09.03.2010. Lederen for arbeidet er førsteamanuensis ved Institutt for Kultur og Språkvitenskap, Alexandre Dessingué.

A. En ny modell for fremmedspråk: mer praktisk rettet språkundervisning, tydeligere skille mellom ”innholdsbaserte” og ”ferdighetsbaserte” emner

Det mest tidkrevende arbeidet i prosessen har vært å reflektere rundt hva som kan være et godt og radikalt nytt studietilbud som virker mer attraktivt både internt og eksternt og dermed har et større rekrutteringspotensial enn det har hatt hittil.

Rekruttering for fremmedspråk på landsbasis har vært for dårlig de siste årene og fremmedspråkmiljøet ved UiS har arbeidet hardt for å komme frem til et tilbud som vil være mer praktisk rettet med hovedfokus på kommunikasjon. Denne kompetansen er ettertraktet og sentral i næringslivet, i etter- og videreutdanningsammenheng, men også i flere studieprogrammer ved UiS.

Her burde alle universiteter med fremmedspråk, foruten fylkeskommuner der det er særlige behov for erstatning i videregående skole, for lengst ha drevet rekrutteringskampanjer. Vi tar sikte på å delta aktivt i slike kampanjer, dersom våre forslag til omlegginger går igjennom.

I den forbindelse har fremmedspråkmiljøet utviklet 6 nye emner à 10 sp, 30 sp om høsten og 30 sp om våren. Dette studietilbudet vil gi undervisningskompetanse i fremmedspråk på alle lærerutdanningene på UiS:

Tekstproduksjon i fransk/spansk/tysk 10 sp
Praktisk språkbruk i fransk/spansk/tysk 10 sp
Tekstforståelse i fransk/spansk/tysk 10 sp
Muntlig kommunikasjon og samhandling i fransk/spansk/tysk 10 sp
Kultur og samfunn 10 sp
Interkulturell forståelse og flerkulturelle utfordringer 10 sp

Dette nye studietilbudet vil kunne fungere som ”basistilbud” for alle studieprogram som ønsker å integrere fremmedspråk i sine respektive studieløp. Emnene vil samtidig kunne tilbys gjennom UiS Pluss som etter- og videreutdanning både til skoleverket, offentlige institusjoner og næringslivet. UiS Pluss vil i tillegg kunne spille en sentral rolle ifm. markedsføring av emnene.

To av emnene vil undervises på norsk og er innholdsbaserte emner med fokus på kunnskap om respektive språkområder. Det gjelder ”Kultur og samfunn” og ”Interkulturell forståelse og flerspråklige utfordringer”. I disse emnene vil det være felles elementer på tvers av språkfagene fransk, spansk og tysk. I tillegg vil disse emnene ha et betydelig rekrutteringspotensial av studenter uten språklige forkunnskaper, men med interesse for et bestemt språkområde.

Fire av modulene er ferdighetsbaserte moduler med tydelig fokus på kommunikasjon i målspåkene fransk, spansk og tysk. Det gjelder ”Tekstproduksjon”, ”Praktisk språkbruk”, ”Tekstforståelse” og ”Kommunikasjon og samhandling”.

Alle emner vil i større eller mindre grad integrere nettbaserte løsninger slik at fleksibilitet og rekrutteringspotensial skal kunne økes i hvert emne.

Det nye innholdet og de nye undervisningsmetodene er vesentlige tiltak for å øke attraktiviteten til språkstudiene ved UiS.

Vi understreker at vårt forslag på flere måter utgjør et paradigmeskifte for fremmedspråksundervisning i Norge. Tidligere har en forsvart i det lengste en mer ”dannelsesorientert” eller kulturell/kultiverende undervisning, med vekt på litterær kanon, tradisjoner osv. Vi går nå meget langt i å omdanne undervisningens innhold i praktisk, kommunikativ retning, med størst mulig samtidig aktualitet.

B. Utviklingsarbeidet så langt

Med utgangspunkt i styrevedtak 06/10 pkt 1. og det nye studietilbudet i fremmedspråk har gruppen arbeidet aktivt med følgende alternativ:

- 1. Samarbeid med andre institusjoner**
- 2. Innpassing av språkstudier i andre studieprogram**
- 3. Etter- og videreutdanning**
- 4. Nettstudier**

- 1. Samarbeid med andre institusjoner, ”SAK”**

Spanskseksjonen ved UiS har fått i stand et aktivt samarbeid med UiA. Per i dag har spanskfaget ved UiS et tilbud om deltidsstudium (60 sp) over to år og målet er å kunne tilby et fulltidsstudium i samarbeid med UiA f.o.m. høsten 2011. UiA har lyst ut en stilling i spansk i løpet av våren 2010. På sikt vil spansk kunne tilbys i sørvest- utdanningsregionen med 30 sp ved UiA og 30 sp ved UiS. Miljøet fra UiA og UiS arbeider nå aktivt med NettOp ved UiS for å få på plass gode nettbaserte og ”distanse” løsninger. Dette aktive samarbeidet mellom spanskseksjonene ved UiS og UiA øker ikke ressursene knyttet til dette faget, men øker betraktelig gjennomstrømningspotensialet og muligheten for integrering av dette faget bl.a. i lærerutdanningen (GLU2) og lektorutdanningen.

Når det gjelder tysk og fransk er fremmedspråkmiljøet ved UiS veldig positivt til et samarbeid med tilsvarende miljø i Agder. Fremmedspråkmiljøet ved UiS har foreløpig dessverre ikke nådd frem med sine utspill, men ser frem til at ledelsen ved de respektive Universitet legger til rette for bedre samtale og samarbeid på tvers av institusjonene. Dette vil uten tvil være en styrke for sørvest-utdanningsregionen. Et slikt nettverk vil danne grunnlag for et nyskapende miljø i stand til å konkurrere med andre større språkmiljø i Norge.

2. Innpassing av språkstudier i andre studieprogram

Det nye studietilbudet i fremmedspråk ved UiS har også vekket interesse internt. Flere miljø ved UiS er villige til å integrere fremmedspråk som valgfag i sine respektive studieløp.

For å kunne gi undervisningskompetanse i fremmedspråk er man avhengig av å tilby 60 sp. Innpassing av fremmedspråk i GLU 1 er foreløpig ikke aktuelt i og med at fremmedspråk innføres per i dag i Norge f.o.m. 8. trinn. Derimot er innpassing av språkstudier i lektorutdanning samt i GLU 2 helt uproblematisk siden fremmedspråk har gjennomgående læreplaner for både ungdomsskole og videregående skole.

En har måttet foreta en del nødvendige tilpasninger ift. GLU 2/lektorutdanning da studentene skal ha to emner à 30 sp i GLU2, mens i lektorutdanning er det snakk om 6*10 sp. Dette ble løst ved å presentere modulene på to forskjellige måter (2*30 i GLU2 – 6*10 i lektorutdanning). Undervisningen vil være den samme for både GLU2 og lektorutdanning. Dermed kreves det ikke ekstra ressurser for å integrere språkmodulene i GLU2. UiS kan dermed bli den eneste institusjonen i Norge som klarer å utdanne lærere i fremmedspråk fransk, spansk og tysk både for ungdomsskole (GLU2) og videregående skole (lektorutdanning) uten å kjøre et ”dobbel løp”. UiS kan dermed påta seg sitt fullstendige regionale ansvar med hensyn til lærerutdanning uten å engasjere flere ressurser.

Innpassingsmuligheter av fremmedspråkstilbud har blitt betydelig større i dag enn det var før. I praksis gjelder det per i dag 2 studieprogram ved HUM-fak og 5 studieprogram ved SV-fak. TEK-NAT fakultetet har sagt at de hadde per i dag verken behov eller kapasitet til å integrere fremmedspråk i sine studieløp som allerede er ganske komprimerte.

Lektorprogram/BA ved Institutt for kultur og språk åpner for 60 sp i sitt studieprogram
GLU2 åpner for 60 sp i sitt studieprogram
BA i økonomi i ledelse åpner for 20 sp i 4. og 6. semester.
BA i kunst og kulturstudier åpner for 10 sp i 3. semester og 30 sp i 4. semester.
BA i sosiologi åpner for 10 sp i 3. semester og 30 sp i 4. semester.
BA i hotelledelse åpner for 20 sp i 5. semester.
BA i reiselivsledelse åpner for 20 sp i 5. semester.

Det må også nevnes at sykepleierutdanningen ved prodekanen for undervisning Eva Hærem har meldt fra et tydelig behov for språktilbudet spesielt knyttet til emnet ”interkulturell forståelse”. Diskusjonene mellom fremmedspråkmiljøet og institutt for helse og sosial bør konkretiseres i fremtiden.

3. Etter- og videreutdanning

Kunnskapsdepartement har bestemt seg for å innføre fremmedspråk fra 6. klasse. Dette er et pilotprosjekt som vil vare over to år f.o.m. høsten 2010.

UiS og fremmedspråkmiljøet (fransk, spansk, tysk) har i april 2010 fått tildelt både det regionale og det nasjonale ansvaret for å følge opp implementering av fremmedspråkundervisning på mellomtrinnet i hele Norge (totalt 100 klasser).

Dette vil gi fremmedspråkmiljøet ved UiS en unik kompetanse på landsbasis knyttet både til lærerutdanning, men også etter- og videreutdanning av fremmedspråklærerne. Gjennom Europarådet sin satsing på flerspråklighet har Norge forpliktet seg til å innføre språkopplæring på et tidlig stadium. Denne viktige kompetansen fremmedspråkmiljøet ved UiS vil ha er dermed ikke bare unik, men også fremtidsrettet.

Arbeidsgruppen har samtidig hatt en veldig aktiv og konstruktiv samtale med både Fylkeskommunen i Rogaland, flere kommuner i regionen, KS og fylkesmannen ang. finansieringen av EVU-virksomhet.

Fremmedspråkmiljøet har fått som oppdrag å videreutvikle et EVU-kurs for lærerne i ”Praktisk språkbruk og didaktikk” på 10 sp i fransk, tysk og spansk. Oppstart er planlagt våren 2011 i spansk. De andre språkene vil følge etter. Kursene vil være et samlet og felles tilbud for hele regionen for å øke kompetanseheving av fremmedspråklærere i hele Rogaland.

Samtalen med våre partnere vil fortsette i tiden fremover for å prøve å etablere et langsiktig samarbeid mellom språklærerne i regionen og fremmedspråkmiljøet ved UiS, en ”Rogalands modell”. Store deler av disse etter- og videreutdanningsemnene vil også være nettbaserte slik at elementer vil kunne gjenbrukes i våre regulære studietilbud. Planen er at disse emnene tilbys nasjonalt i samarbeid med UiS-pluss.

4. Nettstudier

Hvert emne i det nye språktilbudet vil integrere nettbaserte løsninger av ulik art. Nettstudier gir nye muligheter når det gjelder implementering av nye pedagogiske og didaktiske metoder i

språkfagene. Samtidig gir nettstudier en større fleksibilitet slik at undervisning kan nå flere målgrupper uten at det eksempelvis skaper timeplanproblemer for studentene på tvers av fakultetene. Nettbaserte løsninger gir også nye og gode muligheter for tettere oppfølging av studentene, som er vesentlig for økt gjennomstrømning på studiene. Samarbeid med NettOp ved UiS vil være sentralt i arbeidet med utviklingen av et nettbasert opplegg, og NettOp vil bidra både med egeninnsats i arbeidet og bistand til finansieringen av dette.

Innsatsen og kostnaden for utviklingen av de nettbaserte løsningene kan variere sterkt. I utgangspunktet satser vi primært på utvikling av en bank med nettbaserte forelesninger som enkelt kan gjenbrukes i ulike opplegg, og implementering av et system for nettbasert samhandling og kommunikasjon, med direkte overføring av video, lyd og innhold, som gjør det mulig for studenter å følge aktiviteter på campus og samhandle uavhengig av lokalisering. Samhandlingssystemet kan også gjøre opptak av all aktivitet og gir derfor helt nye muligheter for evaluering av f.eks verbal fremføring og tilgang til repetisjon og dokumentasjon. Dette er lite kostnadskrevende løsninger, med relativt lav inngangsterskel for både den faglige staben og studentene.

Vi vil i tillegg utvikle spesielle løsninger for sentrale faglige problemstillinger eller innhold som vanskelig lar seg håndtere på annen måte, eksempelvis språktekniske øvinger og kulturelle problemstillinger. Disse er mer kostnadskrevende å utvikle og vil derfor bli iverksatt etter hvert som behovet viser seg. Alle løsninger som utvikles vil uansett bli designet for å kunne gjenbrukes i ulike opplegg. Og alle kostnader og innsats i utviklingsarbeidet, vil derfor være en investering i et undervisningsopplegg som senere gir lave driftskostnader og stor fleksibilitet, uavhengig av antallet studenter og lokalisering.

Flere institusjoner har utviklet nettbaserte løsninger innenfor språk i Europa og alle har økt både rekruttering av studenter og gjennomstrømningen av disse betraktelig. Vi har spesielt sett på opplegg og tilbud ved Høgskolen i Dalarna i Sverige og University College London (UCL) i England. Tilstanden for språkfag ved disse institusjonene var svært lik den vi har opplevd ved UiS. Et spesielt eksempel er utdanningen i "Dutch" ved UCL som skulle legges ned. Men tilbudet ble omarbeidet til en fullstendig nettbasert løsning og har i dag flere studenter enn noen gang og fra hele verden. Det samme gjelder Høgskolen i Dalarna, som i motsetning til andre mer sentralt plasserte universiteter og høyskoler opplever vekst i antallet studenter på sine språkfag. Nøkkelen er det nettbaserte opplegget som øker rekrutteringsgrunnlaget langt utover det lokale, både nasjonalt og internasjonalt. Paradokset slik vi imidlertid opplever oppleggene både i Dalarna og London, er at disse i forhold til de mulighetene nettet teknisk sett gir, fremstår som både enkle og relativt lite kostnadskrevende å utvikle. Til gjengjeld virker de svært godt organisert og strukturert. Dette er nok en viktig årsak til studienes popularitet som fjernstudium på nett. Vi opplever designet som et fokus på brukervennlighet, som også vil være et sentralt premiss i de oppleggene vi vil utvikle på UiS. I tillegg vet vi at vi gjennom NettOp har kompetanse og evne til for øvrig å utvikle løsninger som vil kunne overstige de vi så langt har sett i andre tilbud.

Fremmedspråkmiljøet har vært aktive med å søke ekstern finansiering for å utvikle og implementere et nettbasert opplegg. I samarbeid med NettOp har fremmedspråkmiljøet sendt flere søknader både til Norges Universitet, NHO og Fylkeskommuner/kommuner. Søknadene pr dd omfatter et bidrag på ca kr 5 mill. Disse vil bli avgjort i løpet av perioden før desember 2010.

Det må også nevnes at NHO-Rogaland har bedt fremmedspråkmiljøet ved UiS om å videreutvikle to kurs fra det regulære studietilbudet slik at emnene skulle tilbys til næringslivet regionalt og nasjonalt. De to emnene som er mest relevante for NHO er per i dag ”Interkulturell forståelse” og ”Praktisk språkbruk”.

5. Konklusjonene : en bedre integrering i bredde og i dybde

For å beholde en internasjonal profil er UiS avhengig av å beholde et språktilbud. I en stadig mer globalisert verden vil det være en ”nonsens” å legge ned disse sentrale europeiske språk som er nødvendige både med tanke på skoleverket, men også næringslivet i Rogaland og nasjonalt.

Gjennom denne prosessen har fremmedspråkmiljøet ved UiS vist både vilje og kreativitet som har ført til et bedre tilpasset studietilbud med hensyn til interne og eksterne behov.

Fremmedspråktilbudet ved UiS er nå mer samfunnsrettet enn det var før.

Å skape et moderne fremmedspråkmiljø ved UiS vil kunne skje ved en bedre integrering av språkfagene i andre studieprogram, men også ved å skape et større rekrutteringsgrunnlag eksternt og dermed gjør det mulig å skaffe eksterne inntekter hvor UiS-pluss vil kunne være en aktiv og sentral bidragsutøver.

Resultatene er allerede synlige: flere interne miljø har allerede vist engasjement og er per i dag villige til å integrere fremmedspråk i sine respektive studieløp. Ved å tenke nytt og fleksibelt har også fremmedspråkmiljøet klart å vekke interesse både i næringsliv og offentlig sektor i hele regionen.

I dag bør styret ved UiS oppmuntre fremmedspråkmiljøet til å fortsette arbeidet som har blitt gjennomført så langt. Fremmedspråkmiljøet ved UiS har fått et nasjonalt ansvar ift. implementering av Tidlig Start i hele Norge som beviser at miljøet har en ettertraktet kompetanse på landsbasis og er i stand til å tenke nytt og kreativt.

Arbeidsgruppen konkluderer ved å anbefale styret ved UiS å legge ned bachelorgrad i fransk og tysk, samt årstudiene i fransk, spansk og tysk.

Arbeidsgruppen anbefaler styret å gjenopprette studier i fransk, spansk (i samarbeid med UiA) og tysk som breddefag (dvs. integrert i andre studieprogrammer) fom. høsten 2011. Dette vil være et signal i positiv retning for hele UiS og for hele regionen.

C. En visjon for fremmedspråkenes fremtid ved UiS

Å etablere et moderne og engasjert fremmedspråkmiljø i Rogaland vil **på sikt** kunne skje ved:

- Å utvikle et ”kompetansesenter i språk og interkulturell forståelse” i samarbeid med interne og eksterne partnere. Et slikt kompetansesenter vil kunne hjelpe fremmedspråkmiljøet å oppfylle sitt ansvar med tanke på utdanning av studentene og ikke minst av lærerstudentene, men også med tanke på å skape en tydeligere eksternt profil rettet mot næringsliv og andre regionale partnere. NHO i Rogaland har uttrykt en tydelig

interesse i dette prosjektet (Jfr. Intensjonsavtale NHO-UiS). Et slikt senter vil også hjelpe for å markedsføre språktilbudet både internt og eksternt.

- Å inngå i et nettverk med fremmedspråkmiljøet ved UiA (ev. HiT) med tanke på å videreutvikle et fremmedspråktilbud på fordypnings-, master- og doktorgradsnivå. Dette vil kunne skje uten å skape nye studieprogram ved UiS. Gjennom sitt master- og doktorgradsprogram i lesevitenenskap har UiS mulighet til å integrere fremmedspråk i ”dybden”. I praksis er det snakk om å utvikle ved UiS en lektorkompetanse i lesevitenenskap m/fremmedspråk. Denne utviklingen vil også kunne støttes av programområdet i Minnestudier ved UiS hvor fremmedspråkfagene er sterkt engasjerte og representerte. Emner i minnestudier er alt integrert i master- og PhDprogram i lesevitenenskap.

Denne mulige kompetanseutviklingen finnes ikke ved UiA hvor fremmedspråkene i mye mindre grad er integrerte i andre studieprogram/forskningsprogram. En større allianse mellom UiS og UiA, når det gjelder fremmedspråk, vil uten tvil styrke begge våre miljø og åpner for nye spennende muligheter. Å integrere fremmedspråk i ”dybden” vil hjelpe våre respektive miljø med å bli mer konkurransedyktige ift. rekruttering av studenter som ønsker å satse på fremmedspråk over en lengre periode. Det vil også øke attraktivitet av UiS-UiA ift. det norske markedet. Dette vil også gjøre det mulig å utnytte ressurser bedre og over et bredere spekter. Fremmedspråkmiljøet ved UiS er i allefall villig til å arbeide videre i den retning.

- Å intensivere utvikling av nettbaserte løsninger. Dette vil øke kvalitet i undervisning, forbedre oppfølging av studentene som ikke har mulighet til å møte opp, men også åpne for nye EVU-muligheter med tanke på for eksempel veiledning og oppfølging av språklærerne som allerede er i praksis. Det vil også gjøre det mulig å nå nye marked og nytt publikum slik flere erfaringer har vist så langt i utenlandske institusjoner.
- Å legge bedre til rette for utenlands studieopphold (mer fokus på EU-samarbeid ved bl.a. Erasmus, Comenius) og styrke internasjonalisering av studietiden. Dette vil øke læringsutbyttet i språkfagene, samtidig som det vil bidra til en større internasjonalisering av UiS.

Stavanger 30.april 2010,

Førsteamanuensis Alexandre Dessingué

PS: Flere vedlegg vil ettersendes:

- Intensjonsavtale NHO-UiS

- Tildelingsbrev fra Det nasjonale fremmedspråksenteret i Halden ifm. ”Forsøk med fremmedspråk som felles fag på 6.-7. årstrinn 2010-2012”

Oppfølging av US 06/10 Statusrapport frå arbeidsgruppa

1. Innleiing

Styret ved Universitetet i Stavanger handsama i møte 12. februar i år sak om Balansert omstilling for utvikling (Bofu) og gjorde i sak 06/10 m.a. fylgjande vedtak når det gjeld det humanistiske fakultetet:

Vedtak:

Basert på innspill fra enhetene og universitetsdirektørens vurdering, ber styret universitetsdirektøren sørge for at følgende handlingsplan for balansert omstilling for utvikling 2010-2012 blir effektivert ved enhetene:

Det humanistiske fakultet

(...)

2. Fakultetet pålegges å reorganisere og effektivisere sin samlede lærerutdanningsportefølje innenfor den vedtatte økonomiske rammen. Det utarbeides forslag til alternative måter å organisere fakultetet på som legges fram for styret i junimøtet.

(...)

Fakultetet må redegjøre nærmere for status i arbeidet innen 1. juni 2010, herunder hvilke forpliktende og konkrete tidsplaner en har for arbeidet i perioden fra til og med 2012. Det fremlegges til neste styremøte en plan for videre anvendelse av fremmedspråkkompetansen ved UiS. Styret forventer en særskilt redegjørelse for status og videre framdriftsplan knyttet til omleggingen av lærerutdanningene, faglig og organisatorisk.

Så langt styrevedtaket. I brev av 26. februar ber universitetsdirektøren fakultetet om å starta arbeidet med iverksetting av Bofu-planane og ei gjennomføring i samsvar med styrevedtaket. Styret har bedt om en rapport til møtet 10. juni 2010.

I brev frå universitetsdirektøren 26.02.2010 heiter det m.a.:

Det viktigste punktet i vedtaket er punkt 2). Fakultetet må finne en organisering og et porteføljeomfang som gjør det mulig å gi de ulike lærerutdanningene (førskole, GLU1, GLU2 og lektorutdanning) med god kvalitet innenfor den økonomiske ramme styret har satt. Universitetsdirektøren viser til vedtaket om reorganisering og effektivisering. Universitetsdirektøren viser også til saksutredningen, der en matriseorganisering av fakultetet skisseres som en mulig løsning.

Universitetsdirektøren gir dekanen i oppgave å sette ned en gruppe som skal vurdere mulige modell(er) for organisering av et lærerutdanningsfokuseret fakultet, hvor full matriseorganisering er en av modellene. Gruppen skal vise hvordan nevnte lærerutdanning og tilbud fra IMD og sentrene kan leveres innfor den ramme fakultetet har til disposisjon. Som en del av dette skal gruppen også vurdere utdannings- og emneporteføljen og se på modeller for fellesbruk av emner, eller deler av emner, samt samkjøring av deler av lærerutdanningene og en tettere integrering av ressursene fra sentrene inn i lærerutdanningen. Direktøren vil oppnevne en representant i gruppen, og vil også stille midler til rådighet for en ekstern representant, omforent utpekt av dekan og universitetsdirektør. Planen må også inneholde en tidsplan for hvordan reorganisering etter ulike modeller kan gjennomføres.

Dekanen har oppnemnd ei arbeidsgruppe med fylgjande samansetjing:

Tor Hauken, leiar
Gaute Auestad, felles fagleg representant SAF & SLF
Anita Berge, fagleg representant IFU
Rune Giske, fagleg representant IAS
Nils Mæhle, ekstern representant

John B. Møst, universitetsdirektøren sin representant
Dag Jostein Nordaker, fagleg representant IMD
Trine Oftedal, studentrepresentant
Leith Symington, representant frå fagforeningane (Forskerforbundet)
Odd Folke Topland, fakultetsdirektør
Finn Tveito, fagleg representant IKS
Eilef J. Gard, sekretær

Samtidig med den interne Bofu-prosessen har Institutt for almennlærerutdanning og spesialpedagogikk (IAS) arbeidd med å laga nye planar for grunnskolelærerutdanningar etter oppdrag frå departementet (Stortingsmelding nr 11 (2008-2009) *Læreren – rollen og utdanningen*; brev frå Kunnskapsdepartementet 21. oktober 2008). Dette har vore ein eigen prosess som foreløpig vert slutført ved styret si godkjenning i junimøtet. Dei nye grunnskolelærerutdanningane (GLU1 og GLU2) gir føringar for arbeidet med samordning av alle lærarutdanningane ved fakultetet.

Ved Institutt for kultur- og språkvitenskap (IKS) er det etablert eit femårig lektorprogram som gir kompetanse for undervisning i ungdomsskule og vidaregåande skule. Programmet har fyrste studentopptaket i år.

Søkjartala til dei ulike lærarutdanningane ved UiS er som følger:

Program	Studieplasser	Søknader 1. pri	Søknad pr studieplass
Førskolelærerutdanning heiltid	110	149	1,35
Førskolelærerutdanning deltid	50	127	2,54
GLU1	80	140	1,75
GLU2	55	121	2,2
Lektorprogrammet	30	72	2,4
PPU heiltid	50	107	2,14
PPU deltid	60	116	1,93

Denne relativt gode søkinga gjev fakultetet rom nå til å gjera nødvendige endringar for framtida. Samtidig må ikkje fakultetet slå seg til ro med desse tala. Dei er berre ein indikasjon på ei positiv utvikling. Institutt for almennlærerutdanning og spesialpedagogikk (IAS) vurderer å ta opp fleire studentar enn det som er måltalet.

3. Arbeidsgruppa sitt mandat

Arbeidsgruppa har fylgjande mandat:

UiS har gjennom breidda på studieprogramma og nivået på den faglege kompetansen føresetnader for å kunna gje dei beste lærarutdanningane i landet. Arbeidsgruppa si innstilling skal leggja grunnlag for å realisera dette gjennom å gje godt funderte framlegg til ei ny fagleg og administrativ organisering av Det humanistiske fakultetet. Alle lærarutdanningane skal profilerast gjennom utstrekt integrasjon av teori og praksis. Framlegget til ny organisering skal vidare omfatta fylgjande:

- Fakultet skal framstå som eit lærarutdanningsfokusert fakultet med integrerte utdanningar og forskingsbasert undervisning.
- I vurderinga av organisasjonsform skal matriseorganisering vera ein av modellane.
- Innstillinga kan også presentera ei vidareføring av dagens modell basert på dei eksisterande institutta, men med fakultær disponering av dei faglege ressursane.

- Innstilling skal spesielt ta opp integrering av sentra i lærarutdanningane.
- Gruppa skal også vurdere (evt innhenta vurderingar av) utdannings- og emneporteføljen og sjå på modellar for fellesbruk av emner, eller deler av emner, i tillegg til samkjøring av deler av lærarutdanningane og ei tettare integrering av ressursane frå sentra inn i lærarutdanningane.
- Innstillinga skal presentere eit heilskapleg perspektiv (inkludert IMD og spespedsentra), SAK-perspektiv (stikkord: regionalt ansvar), tilhøve til andre fakultet og sikra kvalitetsmessig samanheng mellom teori og praksis. Dette må finna uttrykk i samarbeid og samordning mellom alle lærarutdanningane ved UiS.

4. Bruk av framandspråkkompetansen

Det vert her vist til eigen rapport frå arbeidsgruppa som skal vurdere alternativ bruk av framandspråkkompetansen ved fakultetet.

5. Omlegging av lærarutdanningane, fagleg og organisatorisk. Status og framdriftsplan.

Den store utfordringa for lærarutdanningar er å styrkja samanhengen mellom teori og praksis i undervisninga. Dette handlar like mykje om kultur i fagmiljøa som om organisering. Difor vil ikkje ei omorganisering av utdanningane automatisk løysa integrasjonsproblemet dersom ikkje samarbeidskulturen i fagmiljøa også vert adressert.

Der er døme på at der er ressursar på eitt institutt og eit behov for dei same ressursane på eit anna institutt. Der er også døme på overkapasitet i eitt fagmiljø og underkapasitet i eit anna. Denne skeivfordelinga av faglege ressursar må kartleggjast og adresserast. Struktura i lærarutdanningane er nå bygd opp på program med sine egne emne. Denne kan gjerast betre ut frå dagens ordning.

Arbeidsgruppa vart orientert om matrisemodellen i lærarutdanningane ved Universitetet i Agder ved eit besøk av dekan Birte Simonsen 10. mai.

Det vert vidare vist til vedlegg 1 Fakultetets posisjon og Vedlegg 2 Ein matrisemodell for fakultetet.

6. Førebels oppsummering

Arbeidsgruppa har drøfta oppdraget frå styret til fakultetet og serleg vurdert mulighetene for å leggja til rette for ei betre samordning av lærarutdanningane. Arbeidsgruppa har også henta inn informasjon frå andre institusjonar som tilbyr lærarutdanning i Norge og lytta til deira erfaringar. Vidare har gruppa begynt på arbeidet med å laga eit oversyn over dagens situasjon ved eigen institusjon når det gjeld utnytting av både faglege og økonomiske ressursar.

Dei nye grunnskulelærerutdanningane som alle institusjonane er pålagde å starta opp komande studieår gjer at situasjonen framover er mindre oversiktleg enn den var tidlegare. Mellom anna gjeld dette kostnader med å gjennomføra dei nye programma og eventuelt kva som måtte verta tilført av ekstra midler frå departementet. Gruppa vil difor ha behov for meir tid til å henta inn erfaringstal når det gjeld faktiske studenttal og ressursbruk til dei nye programma.

Gruppa har vurdert ei matriseorganisering der fakultetet vil stå fram som eit tydelegare lærerutdanningsfakultet. Ei slik organisering vil truleg ha positive verknader når det gjeld effektivisering av ressursbruken, men vil også medføra større utfordringar når det gjeld integrering av praksisdelen i den teoretiske undervisninga. Dette er slik arbeidsgruppa vurderer det den største faglege utfordringa ved å driva lærerutdanningar og eit mål på om fakultetet lukkast med oppdraget i å utdanna funksjonelt gode lærarar til dagens skulekvardag.

Av dei grunnane som er nemnt ovanfor har gruppa behov meir tid til å gi ein fyldigare rapport ut frå oppdraget frå styret.

I det vidare arbeidet må arbeidsgruppa adressera og drøfta fylgjande:

- Oversikt over total fagportefølgje, internt og eksternt
- Totale faglege ressursar
- Identifisering av eventuell ledig kompetanse (både institutta og sentra)
- Studenttal på studietilboda og økonomi. Kva er det optimale studenttalet, både utifrå ei fagleg og økonomisk vurdering?
- Økonomiske vilkår for dei nye lærerutdanningane
- Totale administrative ressursar
- Samordning og fellesundervisning mellom lærerutdanningar, t.d. mellom GLU 2 og lektorutdanninga
- Organisering, utvikling av nosituasjonen eller matrise
 - Matrise, ulike former: 1) Innanfor institutta på HF. 2) Som 1) + sentera. 3) På tvers av UiS, jf t.d. realfag og samfunnsfag
- Nedlegging av aktivitetar og tilbod. Konsekvensanalyse.
- Premissar for utvikling av nye aktivitetar og tilbod

Tidsplan for vidare arbeid

Styrehandsaming 10. juni

Møte i arbeidsgruppa veke 25

Vidare arbeid i gruppa og mindre arbeidsutval hausten 2010

Ferdig rapport innan utgangen av oktober

Endeleg handsaming i styret 25. november

Vidare fram til 2012? (Sjå styrevedtaket s. 1)

Vedlegg 1 Fakultetets posisjon

V/ Tor Hauken

Status mai 2010

Ledergruppen ved dHF har gjennom studieåret 2009/2010 ved en rekke anledninger behandlet den fremtidige organiseringen av fakultetet. Dette gjelder særlig ledergruppens seminar på Sola i november 2009 og Brugge i april 2010. På Sola-seminaret avviste ledergruppen en radikal matrisemodell som løsning. Gruppen pekte på at programbaseringen av de fire instituttene var viktig for å opprettholde og utvikle programmene. Videre så gruppen det som viktig at ressursene ved fakultetet i større grad enn hittil ble samkjørte og understreket nødvendigheten av fakultetet intensiverte samkjøring av fagressursene. Dette er blitt gjort i løpet av våren 2010. Samtidig er ressursene til undervisning gjennomgående redusert med fra 8 – 13 %. Dette har redusert presset på å få tildelt ytterligere ressurser til studieåret 2010/2011. Denne prosessen har også vist at fakultetet må opprette en særlig funksjon som har det daglige ansvar for samkjøring av fagressursene. Ved seminaret i Brugge redefinerte gruppen fakultet på følgende måte: *dHF skal være et utdanningsvitenskapelig fakultet sentrert om profesjonsrettede, integrerte og forskningsbaserte studieprogram.*

Kommende studieår vil alle fire instituttene ha profesjonsstudier som kjernevirksomhet. Dette har vært planlagt gjennom de siste studieår. Ved begynnelsen av mai 2010 kan vi også konstatere at studieprogrammene har god søkning. Det nye lektorprogrammet står med 65 primærøkere til 30 plasser. Grunnskolelærerprogrammene har henholdsvis 120 og 140 primærøkere til GLU1 (80 plasser) og GLU2 (55 plasser). Bachelorprogrammene i utøvende musikk og dans har meget gode søkertall. Heltidsstudiet til førskolelærerutdanningen opplever en tilbakegang, mens det nå faste deltidsstudiet opprettholder gode søkertall.

De nye studieprogrammene for de to trinnene i grunnskolelærerutdanningen er i god rute og vil bli behandlet på styremøtet 10. juni.

Tilbakeblikk

Navn. Ved omorganiseringen fikk fakultetet benevnelsen Det humanistiske fakultetet. Styret valgte en tradisjonell benevnelse på fakultetene, cf. navnene på de to andre fakultetene, Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det teknisk naturvitenskapelige fakultet. Både for dHF og dSVF kan benevnelsen sies å fravike fra eller være i ubalanse med viktige aktiviteter ved fakultetene. Den engelske benevnelsen på dHF, Faculty of Arts and Education, er i så måte mer dekkende. Valget av benevnelse ble gjort av politiske grunner, ikke av deskriptive grunner. Etter etableringen av lektorprogrammet ved IKS er det ubestridelig at fakultetet har profesjonsutdanninger som sentral aktivitet.

Utvikling i studieprogram 2004 til 2010. I 2004 hadde dHF 4 MA-program og 1 PhD-program: lesevitenskap & literacy (IKS); spesialpedagogikk (IAS); utøvende musikk (IMD). I 2010 er status at IKS har 3 MA-program, hvor historiedidaktikk er kommet til; IAS har 2 nye MA-program,

matematikkdidaktikk og joint MA i migrasjonshistorie; IFU har MA-program i barnehagevitenskap. Fakultetet har fått 1 nytt PhD-program i lesevitenskap.

Satsingen på nye MA-utdanninger og nytt PhD-program har vært vellykket og nødvendig. Produksjon og gjennomstrømming i mastergradene har ligget opp til forventningene. Vi må her ta høyde for at utdanningene har tatt noe tid til å sette seg.

Resurssituasjon, faglig. dHF har fra begynnelsen hatt en anstrengt økonomi; anstrengt ved at fakultetet har ønsket å gi – og har igangsatt – utdanninger og utvide fagtilbudet uten at ressursene har gitt rom for dette; anstrengt også ved at lønnsutgiftene i stadig tiltagende grad har økt sin prosentvise andel av budsjettet. Dette har ført til at fakultetet har pådratt seg underskudd i 2009. Det er først nå – etter 6 til 7 års erfaring med det nye finansieringssystemet at vi erkjenner utfordringene i finansieringsmodellen. Denne forsinkede erkjennelsen kom noenlunde samtidig til hele sektoren og kan derfor ikke sies å være et særsyn for UIS. Jeg vil spesielt peke på at utviklingen av studiepoengproduksjonen ikke var tilstrekkelig analysert før budsjettildelingen i 2004. dHF hadde kunstig høye resultater for 2004 som ikke ville kunne følges opp i påfølgende år.

Resurssituasjon, administrativt. Presset har ikke bare kommet fra faglig hold. Den administrative bemanningen på fakultetet var mangelfull i 2004. Dette gjaldt spesielt instituttene på Ullandhaug som hadde minimal administrativ bemanning. Dette medførte et så stort arbeidspress på instituttlederne at de umulig kunne følge opp alle sine arbeidsoppgaver. Dette ble korrigert ved at det ble opprettet 3 nye kontorsjefstillinger fra høsten 2008. Sentralt på fakultetet ble det samtidig opprettet 1 kontorsjefstilling for studiesaker. 1 stilling for PhD-utdanning er opprettet. Andre stillinger er kommet og gått og må på nå ny bemannes for å etterkomme rapporteringsplikt og møte organisasjonskrav.

Det er også viktig å peke på at den nye, differensierte grunnskolelærerutdanningen er festet på en svært usikker økonomisk grunn. Pr. dato skal dHF gi 3 lærerutdanninger for de kommende 3 år. Fakultetet vet enda ikke hvordan vi skal finansiere de økede undervisningsoppgavene som ligger i en differensiert grunnskolelærerutdanning.

På møtet mellom KD og region sørvest i grunnskolelærerutdanningen 18. mai opplyste avdelingsdirektør Rolf Larsen at embetsverket i departementet anbefalte for den politiske ledelse at reformen ble finansiert gjennom justering av kategori for studiet. Økningen vil i så fall bli innført trinnvis over 4 år.

Kostnader knyttet til nye MA-program og PhD-program. Det er ikke utarbeidet nøyaktig kostnadsoverslag for de nye MA-programmene. Jevnt over vil hvert MA-program trenge to årsverk. Med 20 produserende studenter vil nettoutgiften ligge rundt et årsverk pr. program. Utgiftene til PhD-program er mer nøyaktig kalkulert (se vedlegg). Her er en vesentlig del basisutgifter som faller pr. program ettersom nye programmer blir opprettet. Samlet kan vi med et samlet og grovt anslag beregne utgiftene til nye MA-program og PhD-program til ca. 5 mill. kroner. Etter at strategisk handlingsprogram er avsluttet, har ikke fakultetet blitt tilført eller produsert midler til å finansiere videreføring av tiltakene. Dette er den viktigste grunn til fakultetets økonomiske uføre. Fra en faglig vinkel har satsingene vært vellykkede og en reversering av prosessen vil være destruktiv. Det er en stor oppgave for fakultetet (cf. handlingsplan) å finne en fremtidig modell for MA-programmene som tilgodeser både kvalitet og økonomi. Dette blir en viktig oppgave kommende studieår.

Hvordan programbaserte institutter har fungert som organisasjonsmodell

Dekanen har bedt om innspill fra representantene fra IAS (Rune Giske) og IFU (Anita Berge) på dette punkt.

Fra IAS rapporteres det om at personalet i perioden fra 2004 har hatt en betydelig kompetanseheving. For IAS sin del dreier dette seg om 5 ansatte som har tatt doktorgrad og 2 som er funnet kompetent som førstelektor og en som er funnet professorkompetent. I tillegg er en søknad om opprykk til førstelektor under behandling. At dette alene skyldes den strukturelle organiseringen vil være en feilslutning, men programorganiseringen har ikke hindret kompetansehevingen, men snarere fasilitert den.

IAS har siden 2004 vært tildelt midler knyttet til veiledning av nyutdannet lærere. I år er 195 lærere involvert i tiltaket og i tillegg er det gitt veiledningsutdanning til 95. 12 kollegaer er involvert i dette prosjektet. Programorganiseringen av instituttet har vært en viktig medvirkende grunn til at dette har blitt et meget vellykket prosjekt. Prosjektet har hatt en lang inkubasjonstid og samarbeidsmønstrene mellom personer og fag har fått mulighet til å etablere seg i den nåværende strukturen. I og med så mange kollegaer er involverte i dette prosjektet fremmes lærerutdanningsidentiteten på instituttet og i tillegg styrkes både profesjonsinnretningen og mulighetene til en integrert utdanning. Det understrekes prosjektet også har medført flere publikasjoner og at flere av deltakerne i prosjektet skriver sammen. Det er ikke gitt at en matrisemodell vil skade prosjektet, men det er vanskelig å se at det vil fremme det.

Etter Giskes oppfatning er det mer sannsynlig at det etableres strukturelle hindringer ved en matrisemodell. Dette vil i neste instans kreve kulturelle tiltak som i tid (økonomi) vil være svært kostbare og langt dyrere enn i nåværende struktur gitt at vi skal ivareta de nasjonale intensjonene i rammeplanen.

Institutt for Førskolelærerutdanning er organisert med utgangspunkt i studieprogrammene bachelorstudium i førskolelærerutdanning (180 sp) og Mastergradsstudium i barnehagevitenskap (80sp). Instituttet har vel 40 stillinger og er sammensatt med ti ulike fagområder. Det innebærer at faggruppene ved instituttet er små, med unntak av pedagogikk. Selv om det finnes utfordringer med små faggrupper, er erfaringen at den nåværende organiseringsmodellen har ført til en sterkere integrasjon mellom de ulike fagene og styrket profesjonsfokuset i utdanningene ved instituttet. Forskningsinnsatsen har ellers økt betydelig og etableringen av programområdet; Læringskultur i barnehagen, innebærer at det har blitt etablert forskergrupper på tvers av fagene i instituttet. Det holdes interne forskningsseminar og skrivekurs. Instituttet erfarer at dette har ført til en markert større forskningsproduksjon på tverrfaglig basis.

Gjenstående oppgaver og konklusjon

Den fremste oppgaven for dHF er å komme i økonomisk balanse, fakultetets hovedutfordring sammenfaller derfor med BOFU-tiltakets målsetting. *På mange måter kan vi si at dHF allerede har utviklet seg, men uten å balansere først.* Årsakene til dette skal vi la ligge her, men vi kan ikke la konsekvensene av denne utviklingsprosessen ligge. Valg av organisasjonsmodell må møte to krav: gode og attraktive studieprogram og økonomisk avstemt resursbruk. Å definere

profesjonsutdanningene som fakultetets sentrum gjør det lettere å sondere og prioritere mellom sentrale og perifere oppgaver. Pr. dato er det vanskelig å se at alle tilbud som dHF tilbød ved opprettelsen, fortsatt kan være del av fakultetet når så mye er kommet i tillegg.

Vedlegg 2

Ein matrisemodell for fakultetet.

v/John B Møst

Det er semje om at det humanistiske fakultetet er eit utdanningsfakultet. Alle einingar har utdanningar med fokus på ulike aspekt av opplæring og utvikling av born og unge. Men fakultetet har framleis utfordringar knytt til at det å utdanna utdannarar er meir enn å utdanna dei til fagmenneske. Dei skal og utdanna dei til formidlarar av fag og til kjennarar av læringsprosessar hjå den oppvaksande slekta. Studentane skal møta heile dette spekteret i alle utdanningar som har til mål å gjera dei til pedagogar.

Då er det ikkje nok å la fagmenneskja ta seg av faget og pedagogane ta seg av formidlinga. Det heile må vevast i hop, slik at studentane opplever fag, formidling, praksis og oppfølging av borna sin ulikskap som ein heilskap som alle fakultetet sine utdannarar har i mente til ei kvar tid.

Det er mange måtar å nå eit slikt mål på. Ein velprøvd veg er å samla fagfolka i faglike grupper der heile dette fokuset (fag, formidling, praksis, oppfølging av ulikskap) gjennomsyrrer verksemda i fagmiljøet, og der dei vert stilt ovafor klare forventningar om å ha den vordande profesjonen til studentane som mål for arbeidet. Dette vil vera krevjande for dei som skal styra prosessen, sidan det er ulik interesse for breidda i dette prosjektet hjå mange tilsette. Aktiv leiing og samling om målet er naudsynt. Og målet er å gje så god lærarutdanning som råd, for dei som skal ut og ta seg av borna frå 0 til 19 år.

Med gode faggrupper der fag, didaktikk og metode er fellesfoki kan utdanningar byggast opp med bidrag frå alle faggruppene gjennom utdanningsorganisering frå utdanningsleiarar i fakultetet. Dette systemet har ein alt i mindre skala inne i institutta for førskulelærarutdanning og allmennlærarutdanning. Men skal fakultetet vidareutvikla seg som utdanningsfakultet må dette gjennomsyra heile verksemda, og det ein no har i nokre små faggrupper, men ikkje i andre, bør samanføyast.

Fakultetet har to utfordringar framover. Det er økonomi og organisering. Organiseringa må stetta eit effektivt fakultet og den må stetta eit lærarutdanningsaspekt. Det er semje om at fakultetet skal gje mange lærarutdanningar, ALU (i 3 år til), GLU1, GLU2, FU, Lektor, PPU, gjerne faglærar i musikk, og påbygging til lektorkompetanse for ALU, GLU1, GLU2 og FU. Det er og semje om at ein må halda fram med eit tilbod innan master- og phd-utdanningar.

Skal dette gå i hop, må lektorutdanninga verte meir lik vanlege lærarutdanningar. I dag er vidaregåande skule eit framhald av ungdomsskulen, med dei same pedagogiske utfordringane. Røynsle syner at lektorutdanningar som inneheld reine fagkomponentar og pedagogikk i to ulike serveringar lukkast dårleg, medan dei meir integrerte går betre. Ei tettare samkøyring med GLU gjev difor to gode effektar, ei meir målretta utdanning og ei meir effektiv utnytting av fagressursar.

Skal dette gå i hop må master og phd samkøyrast med lærarutdanningane, det vil seie at desse utdanningane må vere opptaksbasis for det å studera vidare.

Skal dette gå i hop må dei ulike utdanningane medvite samarbeide om felleskomponentar.

Skal dette gå i hop må kultur og interesse dreiest mot heile spekteret av fag, formidling og praksis. Dette skjer i Agder sin matrisemodell, rett nok grunna sterk styring, og slik har dei både fokus og økonomi.

Korleis gjer ein dette hjå oss? Fakultetet bør ha fagspesifikke einingar med ansvar for fag og formidling. Eit døme kan vere følgjande fageiningar:

Pedagogikk, spesialpedagogikk (kanskje to einingar i form av sentra), musikk og dans(IMD), realfag og idrett, språkfag, andre filologiske fag, praktisk-estetiske fag. Dette må detaljerast og drøftast.

Desse einingane leverer innhald til lærarutdanningane som tingar det dei treng gjennom avdelingsleiarar for kvar utdanning. Avdelingsleiarane har til rådvelde eigne (eller felles) praksiskoordinatorar og støtte for arbeidet med samkøyring og integrasjon. Ein føremun her er at dekanen har styring både på utdanningane og fagverksemda.

Modellen gjev slik betre styring av heilskapen på fakultetet og naturlege møtestader for effektiv og lærarutdanningsfokusert verksemd.

Ei utfordring er all verksemd som i dag i mindre grad er lærarutdanningsfokusert. Noko av dette, som sentrene sin Statpedverksemd kan halda fram i sentra, medan andre ting må vurderast i høve til om det skal liggja inne i ei fageining (master, phd, bachelor idrett t.d.) eller om det og skal styrast gjennom matrisa. Dette siste er viktig i høve til eventuell omlegging slik at all denne verksemda og vert faglærarutdanning og/eller lærarutdanningspåbygging.

Vedlegg 3

Eit overslag over kostnader med doktorgradsprogram

	for tre år	
Lønn stipendiat	1 473 000	
Rettleiing 300 timar	120 000	
Drift til stipendiat	90 000	
Programkurs 20 sp ca 700 timar		
delt på 5 stud. per kurs + 5 timer		
veiledning per kurs	64 000	
90 % seminar		
- 20 timer til "opponent"	8 000	
- div (mat)	3 000	Per sem.
- reiseutgifter	5 000	16 000
Disputas		
- 85 timer til opponenter	34 000	
- Reise- og opphold	10 000	
- Kopiering	12 000	
- Blome/gåve	1 500	Per disputas
- Lunsj	3 000	60 500
Diverse overhead (tilsetting, kontor)er)	60 000	
Utenlandsopphold	40 000	
Felles adm.lønn fordelt på alle opptatte	46 635	
		Per år
Totale kostnader	1 970 135	656 712
Totale inntekter	2 100 000	
"Overskudd"	129 865	

Totalt opptatt på lesevitenskap	19
Totalt opptatt på spesped	33
Totalt opptatt	52

Av disse er ordinære stipendiatar:	16
Og i tillegg på restmidlar	3

40 % prodekan og 100 adm.	850 000	
20 % programleiar spes.ped	291 000	
200 % vitenskapsteori	1 223 000	
10 % forskningsadm.	61 000	Per opptatt
Totalt lønn felles	2 425 000	46 635

Kostnader for å driva to program ved HUM

	Alt 1	Alt 2	alt 2 er
100 timar per opptatt	2 080 000	3 535 000	timar
Total lønn felles	2 425 000	2 425 000	omgjort
2100 timar til 12 kurs	840 000	1 400 000	til stillingar
veiledning (5 stud per kurs*5timar*6 kurs)	60 000		med 1030
90 % seminar (10 per år)	160 000	160 000	
Disputasar (10 per år)	605 000	605 000	
Lønn 19 stipendiatar	9 329 000	9 329 000	
Drift stipendiatar 30000 per år:	570 000	570 000	
"Overhead" per ansatt stipendiat - 20 000 per år	380 000	475 000	auka til 25'
Totale kostnader	16 449 000	18 499 000	
Inntekter "nye" - 700 000*16 stip	-11 200 000	-11 200 000	
Inntekter "rest" - 540 000*3 stip	-1 620 000	-1 620 000	
Inntekter disputaser i 2010 (frå 2008)	-842 500	-842 500	
Totale inntekter	-13 662 500	-13 662 500	
Underskot	2 786 500	4 836 500	
Treng disputasar for å gå i balanse	11	17	